

P -ACTH (1020)

Indikaatiot Lisämunuaisen kuorikerroksen vajaatoiminnan (Addisonin tauti) ja liikatoiminnan (Cushingin tauti) diagnosointi.

Näyte Potilaan esivalmistelu:

Potilaan käyttämä biotiini tai B7-vitamiini voi häiritä immunologista menetelmää. Potilaan tulee lopettaa biotiinia tai B7-vitamiinia sisältävien tuotteiden ja monivitamiinivalmisteiden käyttö vähintään 1 päivä ennen näytteenottoa.

Näyte:

1 ml EDTA-plasmaa. Huom! Näytteelle tulee olla oma tutkimuspyyntö ja oma näyteputki.

Kylmänäytteenotto. Plasma erotetaan mahdollisimman pian ja siirretään kahteen muoviputkeen, jotka pakastetaan välittömästi. Näytteenottoa varten tulisi olla ravinnotta 12h ja rasittavaa liikkumista ennen näytteenottoa tulisi välttää. Aamunäyte tulisi ottaa klo 8-10. Pelko ja stressi kohottavat ACTH-pitoisuutta.

Säilytys ja lähetys Näyte säilytetään ja lähetetään pakastettuna. Näyte ei saa sulaa kuljetuksen aikana

Menetelmä Elektrokemiluminometrinen (ECLIA)

Toimitusaika 1-2 työpäivää

Viitearvot Aamuarvot: 7.2 - 63.3 ng/l (1.6 - 13.9 pmol/l)
Iltarvot ovat aamuarvoja alhaisemmat (n. 50%)

Menetelmä- ja viitearvomuuutos 1.12.2014.

Tulkinta Adrenokortikotropiini on koholla ACTH:a tuottavien aivolisäkekasvaimien yhteydessä, jolloin myös seerumin kortisoli on koholla. Lisämunuaisen kuorikerroksen vajaatoiminnassa ACTH on koholla ja seerumin kortisoli on alentunut. Koholla oleva ACTH-arvo voi joskus johtua syövän, useimmiten bronkuskarsinoman tuottamasta ektooppisesta ACTH:n erityksestä. Alentunut ACTH-pitoisuus voi johtua aivolisäkkeen vajaatoiminnasta, jolloin myös seerumin kortisoli on alentunut. Lisämunuaiskuoren steroideja tuottavien kasvaimien yhteydessä ACTH voi alentunut ja seerumin kortisolipitoisuus kohonnut.

Tekopaikka Labor Dr. Kramer & Kollegen

Konsultointi Sairaalakemisti, FT Mikko Helenius
Puh.040 922 5301
mikko.helenius@vita.fi